Hősi emlékmű

A falu központjában, a templom alatt helyezkedik el a 2001-ben Király János által helyi kőből készített emlékmű, mely építésében a falubeliek is közre játszottak. Az I. és a II. világháborúban elhunyt sipeki lakosok emlékére lett állíttatva. Az első világháborúban 19 sipeki, míg a másodikban 32 lakos veszítette életét. Az emlékmű további érdekessége, hogy annyi macskakő ékesíti az emlékművet előről, mint amennyi név szerepel a listákon.

Megépítése óta minden év Pünkösd vasárnapján megemlékezéseket tartanak az emlékműnél, koszorúzással és rövid műsorral egybekötve.

A Megbékélés keresztje

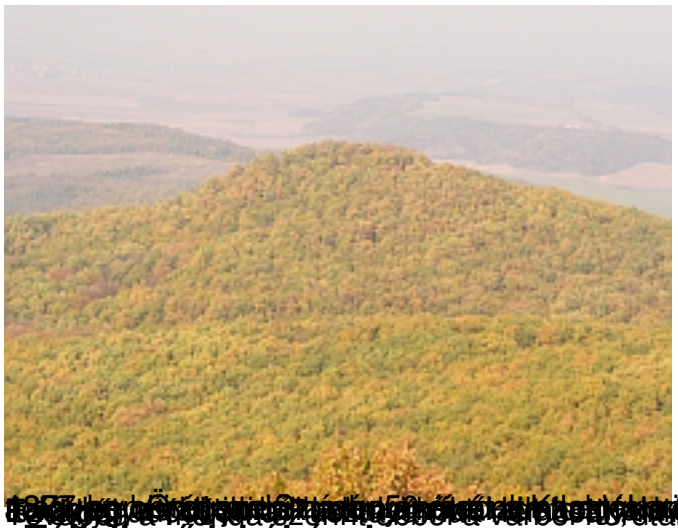

A keresztet, kopjafákat és a haranglábat Kanyó Balázs, míg a helyi kőből készült oltárt Király János készítette a helyiek közreműködésével. A búcsúhely a Tornyistya-tetőn található, mely a Szécsényi útról közelíthető meg.

A búcsúhelyet 2008. augusztus 31-jén áldotta meg Dr. Beer Miklós a Váci egyházmegye megyéspüspöke.

A falu legelső temploma 1686-ban ezen a helyen épült, ami a Rákóczi-szabadságharc idején, a kuruc harcok végén leégett, és ez után építették meg a jelenleg is használat alatt álló templomot. A tereprendezések során megtalálták a templom alapzatát és kiderült, hogy egykoron ez a terület a faluban temetkezési helyként is szolgált.

Pusztavár/ Sztrahora vára

Tájjellegű lakóházak

A településen két palóc háztípus található meg, az egyik az ún. nyeregtetős palócház, míg a másik a palóc konytos lakóház.

A falu legöregebb háza 1910-ben épült, mely jelenleg is felújítás alatt áll, és a tervek szerint faluház lesz majd belőle.

A házak szerencsére felújítás alatt állnak, és nagy becsben tartják őket.

Pincesor

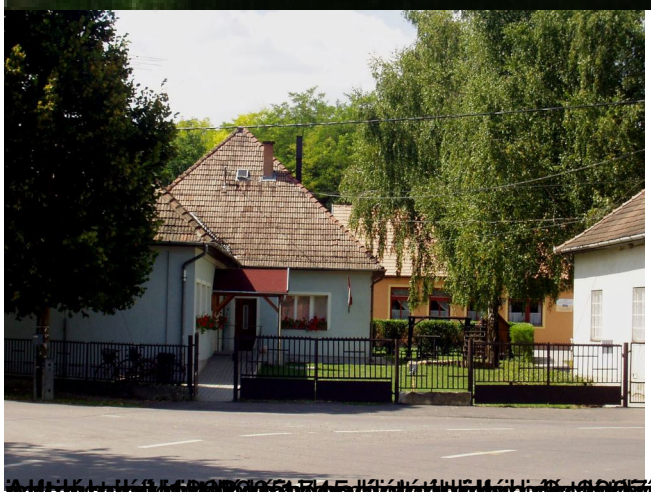
A pincesor épületeinek többségét 1950 körül kezdték el építeni a helyi lakosok. Így ezek megjelenése híven tükrözi a különböző korok építészeti stílusát, esetleg az emberek anyagi hátterét. Jelenleg is használják többségüket a helyi gazdák. A bor készítése csak kis gazdaságban folyik, de fontos tevékenység a faluban. Szinte minden családnak van pincéje és

szőlője. Ezek mellett ez évben találtak további, régen épült, kővel kirakott pincéket a falubeliek. Ezért sorolható a falu kultúrtörténeti emlékei közé.

Továbbá az utóbbi két-három évben már jellemző volt a nyílt pincenapok megtartása, mely során megismerhetik a borászat „művészetét” és gyümölcsét az emberek.

Iskola

Balás- kúriák

Római katolikus templom

Polgármesteri Hivatal

Az épületet a Balás- kúriákkal egy időben, az 1750-es évek környékén kezdték el építeni. Mind a három épületnek ugyan azon személy volt a tervezője, ezt a tényt bizonyítja az „L” alakú alaprajz. Míg a két kúriánál megmaradt az eredeti állapot, addig ennél az épületnél eltűnt a boltozat, ugyanis a 20. század elején Balás Barna emeletet építtetett rá.

Jelenleg a Nógrádsipeki Polgármesteri Hivatal mellett, az orvosi rendelőként üzemel az egykori lakóház.

Az oldalt összállította: Szita Renáta

Népviselet

A faluban manapság is hordják a helyi lakosok az itt kialakult és jellemző palóc népviseletet különböző egyházi- és a falusi ünnepségek során.

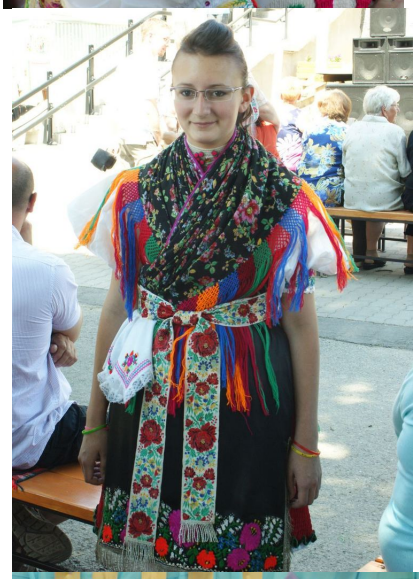

VASTAG

Földtani értékek

A falu és környékének alapkőzetét andezit, homok, homokkő, agyagmárga és agyagos vályog teszi ki. Ezek felszínre bukkanása figyelhető meg a falu közigazgatási területén belül számos helyen.

Így pl. a falut övezve több helyen homokfalak láthatóak, melyek kiterjedése és magassága

változó. (Szerencsésebb esetben a friss homokfelszínekben gyurgyalagok (*Merops apiaster*) fészkelnek.)
Továbbá a falut övező erdőkben főleg andezit felszínre bukkanásokat találhatunk, melyeken tökéletesen megfigyelhetőek a törésvonalak, törések, és számos sziklalakó faj, mint egyes páfrányok és lágyszárúak.

Víztani értékek

Források

A Dévai tipológia szerint a területen főleg limnokrén források találhatók. Ezek olyan mederszerű források, melyek alulról vagy oldalról telnek meg vízzel. Medrükben szerves törmelék halmozódik fel, közepes vízhozamúak, és főként vulkanikus alapkőzetű területeken fordulnak elő. Ezek közé sorolható pl. a Disznó- völgyi forrás és a Büdös-kút.

A területen található ezeken kívül számos foglalt és nem foglalt forrás, melyek általában vagy egy árokban, vagy hegylábnál vagy pedig egy völgy alján találhatók, ezen források típusa rheokrén.

Ezek közé tartozik a Szinai-kút, a Dobos-kút, a Majori-kút, a Nagy-hídi forrás, a Mélypataki-forrás és a Kő-kút.

A források egy része viszonylag állandó hozamú, de akadnak köztük nagy ingású, időszakosan kiszáradó források is.

Fontos élőhely védelmi szempontból a Dobos-kút, ugyanis szaporodó helyként szolgál a foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*) fajnak.

Mesterséges kistavak

Jelenleg a területen öt mesterséges kistó található.
A legtöbb kistavat az egykori kenderáztató tavak helyén hozták létre, melyek az évtizedek során folyamatosan betemetődtek, feltöltődtek. A négy tóból három mezőgazdasági területen található, itatóként hasznosítják őket.
A tavak átlagos mélysége nem haladja meg a fél métert, hosszanti és keresztmetszeti kiterjedésük pedig a 10 m-t. A Nagy-hídi tó időszakosan kiszárad a nyári nagy melegek miatt, ezzel szemben a másik négy tónak csupán a kiterjedése csökken a szárazság következtében.

Fontos természeti értékeket képviselnek, ugyanis szaporodó helyként szolgálnak egyes kétéltű fajoknak - mint az erdei béka (*Rana dalmatina*), leveli béka (*Litoria caerulea*), ásóbéka (*Pelobates fuscus*), barna varangy (*Bufo bufo*) és egyes gőte (*Triturus spp.*) fajoknak - továbbá élőhelyet biztosít bizonyos szitakötő (*Odonata spp.*) fajoknak is.
Növénytani szempontból két tónak (Csina-pataki tó 1 és a Büdös-kúti tó) van nagy jelentősége, hiszen ezek csillárkamoszat fajoknak (*Chara spp.*) adnak otthont. Igen nagy jelentőségűek, hiszem a két Sipeki észlelésen kívül a megyében csupán 2 helyen figyelhetők meg a fajok.

Növénytani- és állattani értékek

Napjainkban folyó folyamatos kutatásoknak köszönhetően egyre több új fajt írtak le a faluban és környékén melyek közül számos a magyarországi törvények szerint védettség alatt áll.

A legtöbb állattörzsből vannak a környéken képviselők, pl. a víztani értékeknél már említett kétéltű-, hüllő- és halfajok, ezeken kívül a félszáraz gyepekben, erdőkben és vízfelület közelében táplálkozó vagy élő madárfajok, mint pl. az egerészölyv (*Buteo buteo*), a búbos banka (*Upupa epops*), karvaly (*Accipiter nisus*), vadgerle (*Streptopelia turtur*), kékgalamb (*Columba oenas*

), nyaktekercs (
Jynx torquilla
), stb…
Ugyanúgy, mint a madárfajoknál az ízeltlábúaknál is megfigyelhető az élőhelyek diverzitásának köszönhető fajdiverzitás is. Így pl. megtalálható a faluban és környékén a európai fecskefarkú-pillangó (*Papilio machaon*), imádkozó sáska (*Mantis religiosa*), tükrös díszbogár (*Cnapodis tenebrionis*), kis szarvasbogár (*Dorcus parallelipipedus*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), magyar darázscincér (*Chlorophorus hungaricus*), csipkésszárnyú farkasalmalepke (*Zerynthia polyxena*), stb…
A faluban megtalálható növényfajok közül a legtöbb védett fajt főként a félszáraz gyepekből írták le, ilyen pl. a fekete kökörcsin (*Pulsatilla pratensis subsp. nigricans*), árlevelű len (*Linum tenuifolium*), nyúlánk sárma (*Ornithogalum pyramidale*), bíboros kosbor (*Orchis purpurea*), bársonyos kakukkszegfű (*Lychnis coronaria*), hegyi árvalányhaj (*Stipa pennata*), stb… Ezeken kívül ez évben találták meg a falu környékén a szent-lászló tárnicsát (*Gentiana cruciata*), a borzas lent (*Linum hirsitum*).

